

Kung Mswati och hans hov är mycket ovilliga att genomföra demokratiska reformer i landet.

FOTO: JOEL CHIZIANE/AIM

Kungen kväser oppositionen

Närmare 20 personer står inför rätta i Swaziland, anklagade för uppvigling och förräderi för vilket de kan dömas till döden. Enligt regeringen är de skyldiga till en rad attentat förra året mot officiella byggnader.

Enligt oppositionspartiet finns ingen sådan koppling utan den enväldige kungen är ute efter att krossa allt motstånd mot hans egenmäktiga styrande.

Förra året smällde cirka ett dussin bensinbomber i Swaziland. Målen var officiella byggnader samt bostäder för högre tjänstemän och poliser. Skadorna blev ringa, ingen kom till skada och ingen har tagit på sig skulden.

Men enligt myndigheterna var det oppo-

sitionspartiet PUDEMO som genomförde attentaten och en rad ledande personer i partiet fängslades av kungen Mswatis säkerhetspolis. Även anhöriga togs in till förhör och i slutet av december avled hustrun till en partimedlem efter förhör hos polisen. Hennes inre skador, säger oppositionen, uppkom genom tortyr medan regeringen hävdar att hon fick en hjärtattack.

I pappas fotspår

I ett uttalande skriver PUDEMO att avsikten med fängslandena är att krossa och tysta oppositionen i en stat där oppositionens röster tystas även av den nya grundlagen.

Denna hade varit under utarbetande i palatset i nästan nio år när kungen presenterade den i juli förra året.

Sedan 1973 då Mswatis far, kung Sob-

huza, förbjöd politiska partier, upplöste parlamentet, utlyste undantagstillstånd, tystade pressen och tog makten över säkerhetsstyrkorna, har kraven på demokratiska förändringar drivits både inom och utom landet.

Den då 20-åriga Mswati fortsatte helt i pappas spår när han tog över men för nio år sedan backade han lite för trycket och tillsatte en kommission som skulle utarbeta en ny grundlag.

Där deltog dock endast personer inom det styrande skiktet, inga representanter för oppositionen bjöds in.

Nu i januari börjar grundlagen gälla men i praktiken innebär den inte någon ökad politisk frihet: kungen behåller sin oinskränkta makt, han tillsätter och avsätter premiärminister, hövdingar, regeringsmedlemmar och har rätt att upplösa parlamentet. Grundlagen

SOME RIGHTS RESERVED

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

säger heller ingenting om politiska partiers rättigheter. Dödsstraff har införts.

Kungen utser även alla domare i landet. Detta medför att de anklagade inte kommer att få en rättvis rättegång, menar PUDEMO.

Den nya grundlagen överraskar å andra sidan när det gäller sociala frågor.

Kvinnor betraktas nu som myndiga personer med rätt till att äga egendom, att skriva kontrakt och att ta banklån. Dessutom stärks äganderätten vilket glädjer näringslivet i landet.

En tredjedel under fattigdomsstreck

Swaziland är ett fattigt land som för tionde året i rad ser ekonomin försämras. Närmare 70 procent av den dryga miljonen invånare försörjer sig på jordbruk. En tredjedel lever under fattigdomsstrecket och flera års uteblivna regn gör att denna skara ständigt ökar. Dessutom har sockerindustrin fått svåra problem och textilindustrin har klappat ihop vilket lett till massavskedanden. Det lilla kungariket är också hårt drabbat av hiv/aids, enligt FN är 38,8 procent av den vuxna befolkningen smittad.

I ett försök att bekämpa aids återinförde kungen 2001 en gammal tradition, umchwasho, som för fem år framåt förbjöd flickor

under 18 år att ha sexuella relationer. Detta hindrade dock inte honom själv från att varje år ta sig nya tonårsfruar. Umchwasho kritiserades bland annat för att helt lägga ansvaret för sex på unga flickor och förra året avslutades projektet, ett år för tidigt.

Den idag 33-årige kungens extravaganta livsstil sticker i ögonen. Samtliga 13 fruar har alla blivit lovade var sitt nytt palats. Han älskar bilar och förra året la han en trofé till sin stora samling när han köpte en Maybach för 500 000 US-dollar. Detta samtidigt som landet begärde matbistånd till den svältande befolkningen.

Den pågående rättegången mot opposition har fått den sydafrikanska fackföreningsfederationen Cosatu att uppmana afrikanska ledare att införa sanktioner mot Swaziland för att tvinga kung Mswati till politiska reformer. En bojkott, menar Cosatu, skulle vara lätt att genomföra bara genom att blockera samtliga gränsövergångar.

Försök av oppositionen att få folk att demonstrera mot den politiska utvecklingen har inte varit framgångsrika.

– Politik är inte första prioritet när man hungrig, säger en präst, det viktigaste blir att överleva dagen.